

Dolgozik a KÁPB

A REACH előírások alkalmazása a textil- és ruhaipari vállalatoknál

Az EU szintű textil- és ruházati ipari ágazatokat képviselő szociális partnerek – munkaadói oldalról az EURATEX, munkavállalói oldalról az ETUF:TCL – elnyert egy, az EU Bizottság által támogatott projektet a kémiai biztonság érdekében hozott REACH előírások témakörében. A projekt megnevezése: *Az ágazati szociális párbeszéd elősegítése a textil- és ruházati ipari vállalatoknál a REACH bevezetése során.*

A programban a következő országok vesznek részt: Ausztria, Belgium, Csehország, Franciaország, Magyarország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország.

A hazai Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (KÁPB) támogatta a projektben történő részvételt és ebben a témában a tagországok képviselői 2010 márciusában és júniusában két ülést tartottak, amelyeken Magyarországot a munkaadói oldal részéről *Király Valéria*, a munkavállalói oldal részéről *dr. Deme Tibor* képviselte.

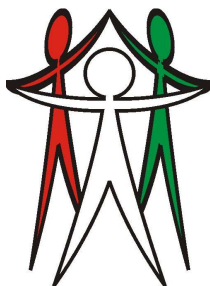
A szakértői megbeszéléseken azt határozták el, hogy interjúkat folytatnak le és kérdőíves felmérést végeznek a tagországokban annak megállapítására, hogy milyen problémákat vethet fel a REACH bevezetése a textil- és ruházati, valamint textiltisztító ipari vállalatoknál.

Az első interjúkat Ausztriában és Romániában készítették el munkahelyi szinten. További interjúk előkészítésére kaptak felkérést a magyarországi, cseh, olasz és belga résztvevők. Magyarországon erre a közeljövőben kerül sor két vállalatnál.

Az első tapasztalatok azt mutatták, hogy a közvetlen termelést végző dolgozók kevés információval rendelkeznek ebben a témában. A vezetők ismerik a feladatokat, de a megvalósítás még akadozik. A hivatalos szervek már elkezdtek a terület ellenőrzését, de pontos koncepció még nincs kidolgozva. A beszállítók szinte mindenütt kiadják az előírás szerinti biztonságtechnikai adatlapokat, de ennél több egyelőre nem történik. Nincs komoly információ arról, hogy a gyártók milyen szempontok szerint végzik a veszélyes összetevőket tartalmazó termékek folyamatos kiváltását.

A dolgozók védelmét egyelőre csak védőeszközök biztosítása jelenti. Nincs szó olyan technikai megoldásokról, amelyek biztosítanának az érintés nélküli manipuláció (mérés, továbbítás, adagolás) lehetőségéről.

Az interjúk során jó együttműködési készséget mutattak az adott területek vezetői, a munkavállalókat képviselő szakszervezetek és maguk a dolgozók is. Világossá vált, hogy olyan segítséget kell adni a résztvevő országok munkavállalóinak és az őket képviselő szervezeteknek, ami a helyi feladatok megtervezésében, megvalósításában és ellenőrzésében nyújt segítséget. A közép- és felső vezetők számára maga a REACH rendelet és annak helyi alkalmazási utasításai megfelelő eligazítást nyújtanak.

Kereskedelmi és ipari stratégia, kihívások

Az EU textil-, és ruházati iparának célja, hogy olyan irányú piacra jutást tudjon elérni, ami világszerte megteremti a fogyasztók számára azt a lehetőséget, hogy versenyképes áron innovatív textiliákat és ruházati termékeket tudjanak vásárolni.

Ehhez az elsődleges feltétel a tarifális és nem tarifális akadályok kiküszöbölése, mind globálisan, mind a kétoldalú üzleti kapcsolatokban. Ennek elérésére az EU Bizottság tárgyalóinak nem lesz könnyű munkája. Elengedhetetlen feltétel az EU kereskedelempolitikája és iparpolitikája közötti összhang.

Az EU textil- és ruházati iparában működő szociális partnerei által javasolt lépések:

- Ambiciózus szabadkereskedelmi megállapodások elősegítése, amelyek ágazati szinten a teljes viszonságon alapulnak. Ez többek között magukban foglalják a tarifális és nemtarifális akadályokat, a nyersanyagokhoz történő hozzáférést, a jobb beruházási rendszereket, a szellemi termékek tulajdonjogának hatékony megerősítését, az átláthatóságot, a közbeszerzést, és nem engednek meg semminemű vámhátrányt és származási províziókat. Kulcsfontosságú országok: India, Kanada.

- Mivel a szabadkereskedelmi megállapodások között egyre nagyobb különbségek merülnek fel, ezért fontos, hogy az EU Bizottság és a tagállamok javítsák a textil- és ruházati termékek importjának folyamatos figyelését.

- Biztosítani kell, hogy az egyoldalú eszközök – GSP, illetőleg a különböző védelmi eszközök – helyes keretet adjanak az ipar számára, nem veszélyeztetve az EU textil- és ruházati iparában a gyártás versenyképes fenntartását.

- Át kell tekinteni a preferenciális származási szabályok listájának a szabályait az Euromediterrán Térség megbeszéléseinek szövegösszefüggésében.

Versenyképes környezet

Az EU Bizottságnak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell az EU textil- és ruházati ipara számára a megbízható és kiegyensúlyozott versenyképes környezetet, amely képessé teszi a fenntartható növekedést és szabad utat enged az ipar számára kulcsfontosságú tudásnak, kreativitásnak és az innovációnak.

Fenntarthatóság

Olyan önkéntes keretet kell létrehozni, amely definiálja a fenntarthatóságot a textil- és ruházati iparban, magában foglalja a környezetben meglévő valamennyi elérhető és meglévő gyakorlatot, az energia- és a vízfelhasználás hatékonyságát, a biztonságot, a szociális előírásokat. Mindezek összességükben új piaci lehetőségeket eredményezhetnek és egyúttal javítják az ipar imázsát.

Javasolt lépések:

- A REACH előírások kontrolljának javítása az importált árukra vonatkozóan. Tudatni kell az elért eredményeket, ezzel párhuzamosan korlátozni kell az új vegyianyag-stratégiáknak az EU iparára gyakorolt hatását (biocidek, nagy aggodalomra okot adó új vegyi anyagok, REACH).

- Limitálni kell a jövőbeni klímaváltozás hatásait (30%-os kibocsátás csökkentés a korábbi 20 % helyett) és javítani ill. egyszerűsíteni kell a jövőbeni Emissziós Kereskedelmi Rendszert.

- Biztosítani kell azt az összhangot, amely a jövőbeni szaktudási szükségleteket meghatározó politikákat és kompetenciákat érinti a jövőbeni „Ágazati Tanácsok” szövegösszefüggésében, amiről a tagállamok már megállapodtak.

- Elő kell segíteni a kis- és középvállalkozások kapacitásának bővítését és védeni kell a szellemi termékek tulajdonjogát.

Kutatás, fejlesztés, innováció

Tekintettel arra, hogy az ipar tudás alapú hajtóerőn alapul, a következő lépések szükségesek:

- A kutatási és fejlesztési célokat át kell tekinteni; biztosítani kell, hogy az EU Bizottság munkaprogramja a jövőbeni keretpolitikát határozza meg (a 7. keretprogram középtávú áttekintése, a jövőbeni 8. keretprogram elveinek meghatározása). Különös figyelmet kell fordítani a kis- és középvállalkozások számának növelésére, a kutatás-fejlesztési projektekhez kapcsolódó különféle adminisztratív eljárások hatékony egyszerűsítésére.

- Az Európai Technológia Platformot folyamatosan támogatni kell, mert nagy befolyása van a kutatási és fejlesztési projektek fejlődésére. Ezek stratégiáit és eredményeit széles körben terjeszteni kell.

- A projektek és stratégiai akciók során az innovációk nem technológiai aspektusaira kell elsősorban figyelmet fordítani, mert ezek hatással vannak a közbeszerzésre, az oktatásra, a szabványokra és az értéklánc hálózatra. A szellemi termékek tulajdonjogának sokkal hatékonyabb védelmére van szükség, fel kell használni a szabadalmak adta lehetőségeket.

- EU szinten magasabb szintű oktatási, valamint technológiai és vezetési képzési módszerekre van szükség, különös tekintettel az EU finanszírozási lehetőségeinek kiaknázására.

Szociális párbeszéd

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság megállapításai, ajánlásai a textil- és ruházati ipari ágazatokra vonatkozólag:

- Az EU textil- és ruházati iparának fejlődési tendenciája igen figyelemreméltó, mivel közvetlenül érinti a munkahelyek helyi működtetését és foglalkoztatási helyzetét.

- Az EU 2020. évi kezdeményezései során az ágazatban a fenntarthatóság és a hatékony forrásfelhasználás potenciálisan hozzájárul munkahelyek létrehozásához.

- A Bizottság szükségesnek tartja mind EU, mind nemzeti, mind pedig regionális szinten a strukturált szociális párbeszéd folytatását. Ez kiváló környezet a legjobb gyakorlatok terjesztéséhez a következő területeket érintve: kvalifikáció, a professzionalizmus fejlesztése, a megfelelő képzési igények kielégítése, a tisztességes munkavállalás, egészségbiztonsági feltételek. Az érintett területeken elengedhetetlen az ágazatok szociális partnereinek jelenléte és együttműködése.

Az EU támogatási programjai kis- és középvállalkozások számára

- Tematikus finanszírozási lehetőségek a környezetvédelem, a kutatás és az oktatás terén.

- Strukturális alapok: Európai Regionális Fejlesztési Alap, Európai Szociális Alap. Ezek a Közösség legnagyobb finanszírozási eszközei, amelyekből elsősorban a kis- és középvállalkozások részesülhetnek tematikus programok és a régiókban közösségi kezdeményezések során. Ezeket a projekteket nemzeti és regionális szinten választják ki.

- Finanszírozási eszközök: a legtöbb finanszírozási eszköz közvetetten vehető igénybe, mégpedig nemzeti pénzügyi közvetítőkön keresztül. Legtöbbjüket az Európai beruházási alaphoz finanszírozzák.

- A kis- és középvállalkozások „nemzetköziesítésének” támogatása: ezt a fajta támogatási formát kiemelten közvetítő szervezeteken keresztül lehet igénybe venni és alapvetően a kis- és középvállalkozások EU-n kívüli piacra jutásának elősegítését célozza.

LK